

Bosplantsoen, hoe?!zo!?

*Hoe gaat de bosbeheerder om met de schaarste
in de plantsoenketen?*

Najaars ALV KNBV, 12 november 2021

Werkgroep

- Dec 2020 – okt 2021
- Vertegenwoordigers van Landschappen NL, Ministerie van LNV, provincies, Raad voor Plantenrassen, Staatsbosbeheer, LTO, Probos
- Advies over de bescherming van autochtone genenbronnen en de beschikbaarheid van plantmateriaal voor bos en landschap
- Wordt 29 november aangeboden aan LNV en IPO



Grote plantopgave

Categorie		Doel tot 2030 (ha)	Schatting stuks plantmateriaal
Boscompensatie	Compensatie gekapt bos voor Natura 2000 doelen	3.400	11.900.000
Bosuitbreiding	binnen het Natuur Netwerk Nederland (NNN)	15.000	42.000.000
	buiten het Natuur Netwerk Nederland (NNN): bos	12.000	39.900.000
	buiten het Natuur Netwerk Nederland (NNN): agroforestry (beplantingen met hogere boomedichtheid)	7.000*	10.500.000
Revitalisering bestaand bos	Aanplant mengboomsoorten, rijkstrooiselsoorten, klimaatbestendige soorten, hoogproductieve soorten etc.	30.500**	27.000.000
Aanplant bomen buiten bos	Uitbreiding landschapselementen	10.700	23.500.000
	Agroforestry	6.000*	4.200.000
	Voedselbossen	300	300.000
	Meer bomen in steden en dorpen	n.v.t.	1.600.000
Totaal			160.900.000

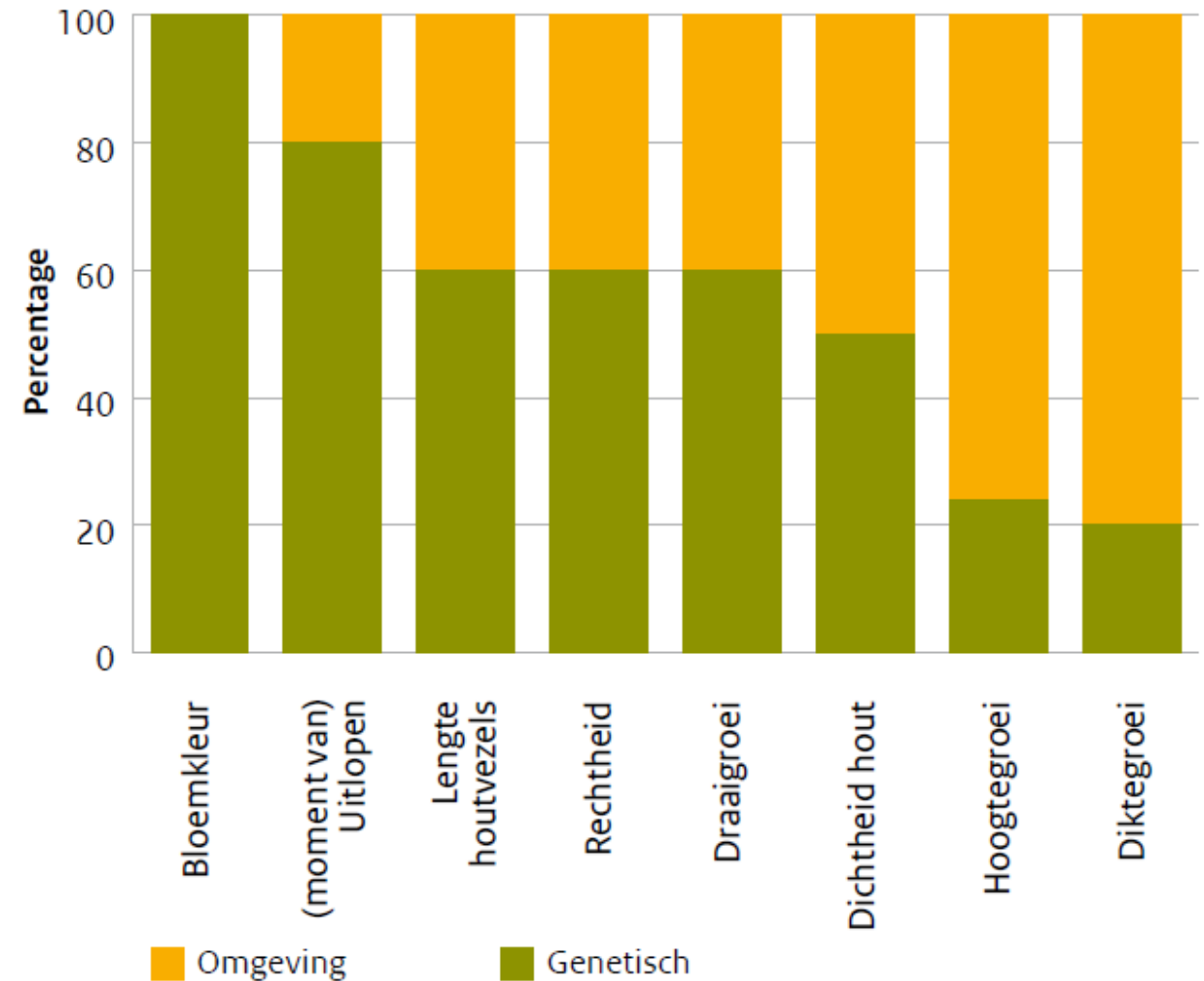
Uitdaging

- Beschikbaarheid plantmateriaal in voldoende aantallen én van de juiste kwaliteit
- Kwaliteit:
 - Type plantmateriaal, maat, leeftijd, L/D-verhouding, doorgaande spil, wortelstelsel, ...
 - Gezondheid
 - Herkomst



Herkomsten

- Autochtone herkomsten
- Bosbouwkundige herkomsten
- Herkomsten van nieuwe (klimaatlimme) soorten

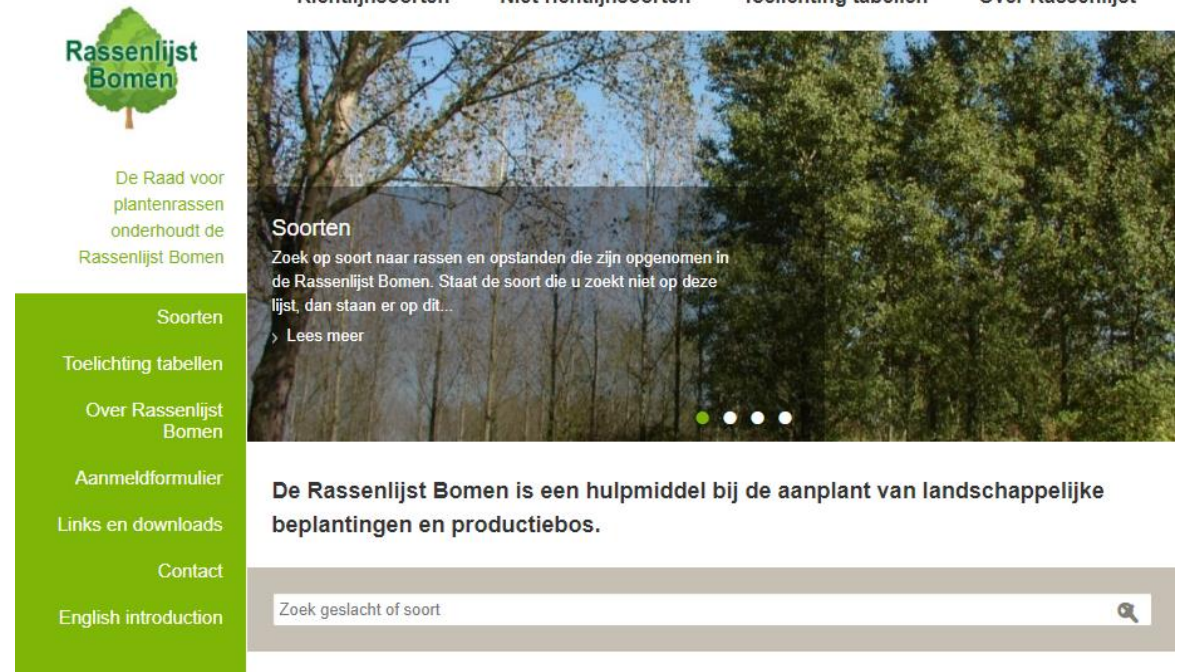


Voorbeelden uit (veld)onderzoek

- Veldproeven in GB met autochtone en niet-autochtone meidoorn (Jones *et al.*, 2001)
 - Autochtone meidoorn vertoonde minder aantasting door meeldauw, betere hoogtegroei, meer doorns
 - Niet-autochtone herkomsten liepen tot wel 5 weken vroeger uit
- Veldproef met herkomsten beuk uit DK, D, F, NL en TR (Kranenborg & De Vries, 2001)
 - NL herkomsten hoogste slagingspercentage na 12 jaar (83% tot 94%)
 - TR herkomsten laagste slagingspercentage na 12 jaar (14%-59%)
 - M.n. tijdstip van uitlopen van belang i.v.m. nachtvorsten in april/mei
- Jaarringonderzoek Dendrolab WUR in proefvelden NL herkomsten zomer- en wintereik: geen verminderde groei in droge jaren (2003 & 2018) (Buras *et al.*, 2020)

Investeren in plantsoenketen

- Robuust stelsel van genenbronnen:
 - Autochtone herkomsten: genenbank en *in situ* locaties
 - Bosbouwkundige herkomsten: zaadgaarden en selectieopstanden
 - Nieuwe herkomsten
- Stevige positie Rassenlijst
- Goede afspraken in keten!
- Onderzoek en kennisverspreiding



Richtlijnsorten Niet-richtlijnsorten Toelichting tabellen Over Rassenlijst

Rassenlijst Bomen

De Raad voor
plantenrassen
onderhoudt de
Rassenlijst Bomen

Soorten
Toelichting tabellen
Over Rassenlijst
Bomen
Aanmeldformulier
Links en downloads
Contact
English introduction

Soorten
Zoek op soort naar rassen en opstanden die zijn opgenomen in de Rassenlijst Bomen. Staat de soort die u zoekt niet op deze lijst, dan staan er op dit...
> Lees meer

De Rassenlijst Bomen is een hulpmiddel bij de aanplant van landschappelijke beplantingen en productiebos.

Zoek geslacht of soort

Programma

- 13.00 uur Introductie thema
Martijn Boosten – Probos
- 13.10 uur Is er genoeg plantsoen; hoe kijken kwekers naar
de aanplantambities?
André Wijnstra – LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen
- 13.50 uur ‘Bomenrijkdom’: vooruitzien, plannen en crowdfunding
Joris Hellevoort – Utrechts Landschap
- 14.30 uur Excursie naar sorteercentrum en Genenbank Roggebotzand
Lammert Kragt en Martijn Tiemens – Staatsbosbeheer
- 16.30 uur Afsluiting met bosborrel